

Guide för översättare - namn inom organisk kemi

Åsa Pålsson

översättare, biolog

info@intergraphia.se

<http://intergraphia.se/>

Nomenklatur inom organisk kemi

Följande lista ger en överblick över de viktigaste reglerna för svensk namngivning inom organisk kemi. Den är inte heltäckande, men är tänkt att fungera som stöd för översättare som är verksamma inom kemi.

Intresserade kemister är också välkomna att ta del av denna lista.

Svenska skrivregler – organisk kemi

Engelsk-svensk översättning	Engelska (exempel)	Svenska (exempel)
-y > -i	methoxy	metoxi
ph > f	phosgene	fosgen
th > t	methoxy	metoxi
rh > r *	rhodanine	rodanin
ch > k *	choline	kolin
c före konsant + hård vokal > k *	lactate	laktat

* undantag finns dock

Engelsk-svensk översättning	Engelska (exempel)	Svenska (exempel)
qu före i > k	quinazoline	kinazolin
qu före a > kv	squalene	skvalen
qu före e > kv *	quercitrin	kvercitrin
z > z *	azulene	azulen
-ic acid > -syra *	formic acid	myrsyra
-oic acid > - insyra *	benzoic acid	bensoesyra
-o > vanligtvis behålls -o *	bromo-	bromo-
-yn > -yn	propyne	propyn
-oyl > -oyl	pentanoyl	pentanoyl

* undantag finns dock

Kommentarer till listan

- ▶ Även former utan terminalt "o" accepteras på svenska, särskilt i korta namn som t.ex. klorättiksyra, diklormetan, klorfenol, cyanättiksyra m.m.
- ▶ På svenska ska namn skrivas samman (jfr engelskan) och för att underlätta detta använder man ibland bindestreck och parentes:

Ex.

Engelska	Svenska
ethyl phenylpropyl ethers	etyl-fenylpropyl-etrar eller etyl(fenylpropyl)etrar

-
- ▶ Frågan om bensen eller benzen är rätt form på svenska är omdebatterad och ofta accepteras båda alternativen.

Specifika undantag:

Engelska	Svenska
decyl	decyl
chalcone	chalkon
cholic acid	cholsyra (för att undvika förväxling med kolsyra, H_2CO_3)

Dessutom gäller speciella regler för namn på naturprodukter:

Ibland behåller man den engelska stavningen. *Quebrachamine* blir till exempel *quebrachamin* på svenska.

Referens

Danielsson, Bengt & Svensson, Uno (2006)

Organisk-kemisk nomenklatur. Stockholm:
Apotekarsocieteten.